

CONV 209/02

WG V 7

NOTE

fra: sekretariatet
til: Arbejdsgruppe V vedrørende Komplementær Kompetence
Vedr.: **Kortfattet referat af mødet den 17. juli 2002**

Formanden takkede gruppemedlemmerne for de bidrag, der er sendt til sekretariatet, og anmodede forfatterne af disse dokumenter (WD 006-011 WGV) om at præsentere deres indhold. Det kunne efter den debat, der fulgte præsentationen af alle bidragene - heriblandt også et dokument udarbejdet af formanden (WD 005 WGV) - fastslås, at visse holdninger i vid udstrækning deles af alle eller er indbyrdes forenelige, og at der ikke er store modsætningsforhold mellem de forskellige synspunkter.

Formålet med gruppens overvejelser er at rationalisere og skematisere det nuværende system og gøre det klarere og lettere at læse for borgerne og samtidig angive, hvem der kan betragtes som den hovedansvarlige for hvad.

En af de aktionslinjer, som drøftelserne peger på, er spørgsmålet om, hvorvidt det vil være hensigtsmæssigt at udarbejde et nyt kapitel i den kommende traktat vedrørende de kompetencer, der belyser de generelle principper, og eventuelt nogle særlige forskrifter vedrørende Unionens udøvelse af disse kompetencer.

Hvis der i begyndelsen af dette nye kapitel indsættes en klar og systematisk bekræftelse af de forskellige principper (nærhedsprincippet, proportionalitetsprincippet, princippet om tildeling af kompetencer osv.), undgår man at skulle henvise hertil i alle traktatens øvrige artikler vedrørende udøvelse af kompetence.

Flertallet af medlemmerne går ind for, at det princip om tildeling af kompetencer, der allerede findes i traktaterne, gøres endnu mere eksplicit med en understregning af, at medlemsstaterne fortsat har kompetencen på alle de områder, hvor Unionen ikke har fået tillagt kompetence.

Derimod havde de fleste af mødedeltagerne en mere negativ holdning til tanken om en liste over medlemsstaternes kompetencer. Der er risiko for, at en sådan liste vil være i modstrid med princippet om tildeling af kompetencer, at den ikke kan være udtømmende, eller at den vil blokere Unionens fremtidige udvikling ved at give systemet et element af stivhed.

Nogle gruppemedlemmer foreslog, at de komplementære kompetencer defineres som medlemsstatskompetencer, i forbindelse med hvilke Unionen kan anmodes om at føre en støttende, supplerende eller koordinerende politik. En sådan løsning vil give mulighed for, at der - ganske vist helt indirekte - kan udarbejdes en slags liste over medlemstaternes kompetencer. Spørgsmålet bør imidlertid uddybes.

Andre deltagere var imod tanken om kompetencelister (for Unionen) og kompetencekategorier, som risikerer at være forældede, så snart de er vedtaget.

Nogle medlemmer var endvidere overbevist om, at der i traktaten kan indsættes et nyt kapitel vedrørende Unionens handlingsinstrumenter, der skal følge efter kapitlet vedrørende kompetencer. Der blev i den forbindelse anmodet om, at den åbne koordinationsmetode indsættes som et af disse instrumenter.

Andre deltagere overvejer også en præcisering af intensiteten af Unionens virke for hver enkelt instrumenttype, men understregede samtidig, at der absolut ikke må udarbejdes en udtømmende liste over "redskaber" (instrumenter), da Unionen skal bevare en fleksibilitetsmargen med henblik på at sikre effektiviteten af sine handlinger.

Andre medlemmer, herunder Kommissionen, bekræftede ikke desto mindre, at det under alle omstændigheder er muligt og ønskeligt at reducere antallet af instrumenter (Rådets konklusioner, resolutioner, henstillinger osv.), som Unionen anvender på områderne med komplementære kompetencer. Der er i de fleste tilfælde tale om ikke-bindende instrumenter, der imidlertid i kraft af deres store antal efterlader det indtryk, at Unionens handlinger "invaderer" områder, der i henhold til traktaten er forbeholdt medlemsstaterne.

Mange mødedeltagere understregede i øvrigt nødvendigheden af at imødegå en vis opfattelse i offentligheden af, at Unionen løbende udvider sine kompetencer, og slog derfor til lyd for, at der i traktaterne indsættes nogle formuleringer, der kan berolige borgerne. Der kunne i givet fald være tale om en klarere eksplicitering af grænserne for Unionens handlinger og en klarere bekræftelse af visse af medlemsstaternes "rettigheder" (se de forskellige modeller, der foreslås i WD 005 WGV).

Der var i den forbindelse størst tilslutning til den "politiske" model, og en mødedeltager gjorde gældende, at det ville være hensigtsmæssigt at udarbejde et "charter over medlemsstaternes rettigheder og pligter", der kunne indsættes efter chartret om de grundlæggende rettigheder.

Ud fra samme ønske om at give offentligheden "forsikringer" foreslog en række medlemmer, at man på de områder, der er omfattet af de komplementære kompetencer, erstatter udtrykket "Unionens kompetencer" med "Unionens foranstaltninger", der er "lettere" og dermed vil bidrage til at udelukke enhver lovgivningsaktivitet fra de europæiske institutioners side.

Andre medlemmer fandt dette forslag umuligt, da Unionen under alle omstændigheder må have specifikke kompetencer for at kunne træffe "foranstaltninger".

Rækkevidden af og formålene (afskaffelse af hindringer for de fire grundlæggende friheder) med Fællesskabets aktiviteter under det indre marked på de områder, der er dækket af de komplementære kompetencer, blev afklaret, og det samme gælder de sikkerhedsnet, der allerede findes i traktaterne med henblik på ikke at underminere medlemsstaternes beføjelser.

De fleste deltagere bekræftede, at der skal søges opnået balance mellem kravene om klarhed og om fleksibilitet i systemet. Nogle foreslog, at artikel 308 får overskriften "fleksibilitetsbestemmelse", for at gøre det lettere for borgerne at forstå formålet med artiklen. Andre foreslog, at artikel 308 flyttes fra traktatens afsluttende bestemmelser til det fremtidige kapitel vedrørende kompetencer, så det bliver tydeligere, at bestemmelsens formål er at sætte Unionen i stand til at gennemføre sine mål og ikke at skabe nye kompetencer. Andre igen var af den opfattelse, at man risikerer at bestyrke indtrykket af, at artikel 308 rent faktisk kan anvendes til at tildele Unionen yderligere beføjelser, hvis den flyttes til det "nye" kapitel vedrørende kompetencer. En deltager foreslog, at man lader artikel 94, 95 og 308 udgå.

Nogle medlemmer foreslog, at artiklerne vedrørende de komplementære kompetencer

omformuleres, så de reduceres til nogle få linjer, hvori målene for og rækkevidden af Unionens handlinger præciseres nærmere. Disse nye artikler bør indgå i den fremtidige forfatningstraktat, hvorimod de nuværende bestemmelser, der er meget længere og mere detaljerede, skal figurere i den dertil knyttede traktat vedrørende Unionens politikker.

Endvidere rejstes spørgsmålet om, hvorvidt gældende fællesskabsret stadig skal betragtes som "urørlig", eller om den skal ajourføres og ændres.

Under drøftelsen gav formanden ordet til Lena Hjelm-Wallén, der præsenterede et dokument om gennemskuelighed og gode styreformer. Præsidiet har pålagt Arbejdsgruppen vedrørende Komplementær Kompetence også at behandle dette spørgsmål. En interinstitutionel aftale om de europæiske institutioners arbejde er under forberedelse. Flere støttede Lena Hjelm-Walléns indlæg og fremhævede, at det største problem ligger hos medlemsstaterne.

Efter en første drøftelse af dette emne anmodede formanden Lena Hjelm-Wallén om på gruppens næste møde at fremlægge et uddybende bidrag.

Operationelle konklusioner

- Formanden anmodede Peter Altmaier om med hjælp fra sekretariatet og dets medarbejdere at udarbejde en anden udgave af sit bidrag for at inddrage resultaterne af gruppens drøftelser den 17. juli. Han opfordrede gruppens medlemmer til senest den 5. august at fremsende deres eventuelle bidrag vedrørende ændringer eller tilføjelser til dette dokument.
- Formanden anmodede sekretariatet om at affatte et nyt sammenfattende dokument om de komplementære kompetencer (definition ved gruppering af de fælles kendetegn og identifikation af aktionsområder, instrumenter). På den baggrund opfordrede han gruppens medlemmer til inden den 5. august også at indsende bidrag til sekretariatet om eventuelle forslag til ændringer af den gældende traktat.
- Formanden anmodede Lena Hjelm-Wallén om inden den 5. august at forelægge sekretariatet et sammenfattende dokument om gode styreformer.

- De tre dokumenter vil blive udsendt med henblik på mødet den 6. september.
 - Anvendelsen af funktionelle kompetencer kan tillige mindskes ved eventuelt at skabe nye retsgrundlag. Medlemmerne kunne fremlægge bidrag om dette emne.
 - Formanden nævnte, at det vil være nyttigt at invitere formændene for arbejdsgrupperne vedrørende henholdsvis nærhedsprincippet, de nationale parlamenter og status som juridisk person til det næste møde med henblik på en analyse af de mulige forbindelser mellem den igangværende debat i de forskellige fora.
 - Formanden foreslog, at man også inviterer Alois Peterle (kandidatlandenes repræsentant i præsidiet) til mødet den 6. september for at høre hans overvejelser om temaet den kulturelle og sproglige mangfoldighed, da præsidiet har anmodet denne arbejdsgruppe om også at uddybe disse aspekter.
-